

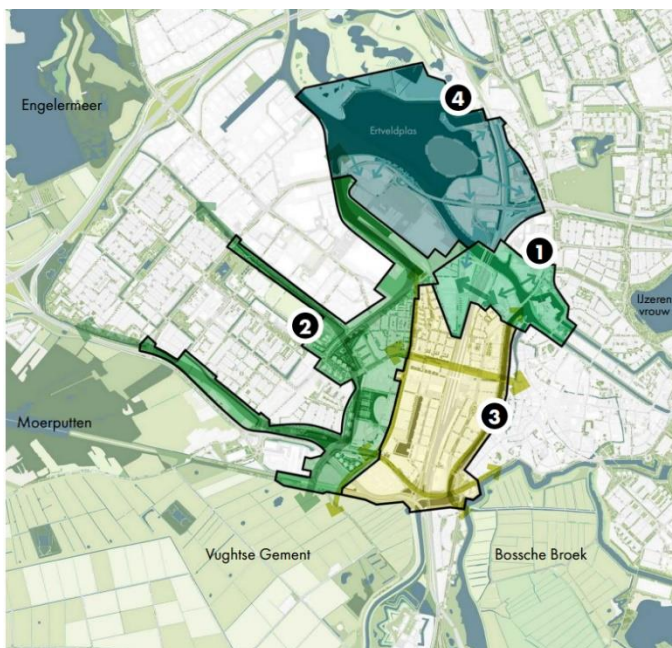
Ertveldmoeras

Ontwerp en toelichting

In de Bossche Spoorzone vindt de komende jaren een grote transformatie plaats, waarbij verstedelijking en vergroening hand in hand gaan. Een bij de Bossche stedelijke kwaliteit passende ontwikkeling van nieuwe, goed bereikbare woon- en werklocaties met een duurzame en groene kwaliteit, wordt op dit moment voorbereid en gerealiseerd.

Het Rijk was al onze partner daarbij (NOVEX) en heeft dit partnership nog eens extra bevestigd door in onze Spoorzone te willen bijdragen aan maatregelen op het vlak van water en groen. Het Waterschap Aa en Maas is hierbij als samenwerkingspartner.

De Bossche toekomstgericht bijdragen aan de water-, natuur- en klimaatopgaven in de Bossche Spoorzone. Zowel vanuit het oplossend vermogen, benodigd voor deze opgaven, als vanuit de ambities van de grootschalige verstedelijking i.r.t. het woon- en leefklimaat.

Wijkpaspoort Spoorzone

1. Diezedelta; klimaatsensitieve gebiedsontwikkeling in de noordelijke Spoorzone (48 hectare) - Nieuwe (deels) autovrije stadswijken met ruimte voor gezonde mobiliteit aan een groenblauw netwerk, meer ruimte voor natuurlijke oevers en meer ruimte voor water.
4. Verbindingen van de Spoorzone met het buitengebied (156 hectare) - Mogelijkheden voor extra waterberging, verbetering van de waterkwaliteit in het regionale watersysteem én potentiële locatie voor verdere stadsuitbreiding.

De Diezemonding kan een belangrijke rol gaan vervullen als recreatieve voorziening voor de nieuwe bewoners van de Noordelijke Spoorzone. Het project Ertveldmoeras voorziet

in een betere verbinding van de Diezedelta met de Diezemonding. Daarvoor wordt de bestaande groenstructuur tussen de Bossche Stadsdelta en de Ertveldplas versterkt en een recreatieve verbinding (brug over de Dieze) gerealiseerd. Door de Ertveldplas (gedeeltelijk) te verondiepen kan hier nieuwe natte natuur worden gerealiseerd. In de toekomst kan de Spoorzone zich wellicht nog richting Ertveld uitbreiden.

1. Nieuw aan te leggen groenstructuur
2. Versterken bestaande groenstructuur
3. Nieuwe natte natuur in de Ertveldplas
4. Recreatieve verbinding SpoorzoneDiezemonding
5. Overstroombaar oeverpark Ertveldplas
6. Bijkomstige waterbuffer in de Ertveldplas
7. Potentiële natuur- en klimaatsensitieve herontwikkeling Orthen-West
8. Groenblauwe herinrichting parkeerterrein Brabanthallen

Voor het Ertveldmoeras zijn in het wijkpaspoort een drietal doelen gedefinieerd:

Klimaatadaptief

Volgens de ambities van de KRW (Kaderrichtlijn Water) wordt er in de Diezemonding en in de Ertveldplas meer ruimte gemaakt voor het bufferen van water in het regionale watersysteem. Daarnaast kan er worden gewerkt aan natuurontwikkeling door delen van de zandwinplas te verondiepen en ruimte te maken voor nieuwe (natte) natuur.

Natuursensitief

Het verondiepen van de Ertveldplas en het introduceren van flauwe oevers met waterzuiverende vegetatie zorgt er voor dat de waterkwaliteit verbetert. Onder andere vissen en vogels zullen hier beter gedijen. Door oevers te voorzien van rijke en gelaagde vegetatie zorgen tevens voor een verminderde opwarming van het oppervlaktewater.

Gezonde leefomgeving

Ontwikkelingen rondom de Ertveldplas maken van dit water een zichtbaarder en aantrekkelijkere recreatieve bestemming. Rondom de Ertveldplas ligt er een potentie om fiets- en wandelstructuren tussen de binnenstad, de spoorzone en het noordelijke buitengebied te versterken in combinatie met het maken van waardevolle groenblauwe structuren.

Bouwstenen voor de Dieze/Ertveldmoeras

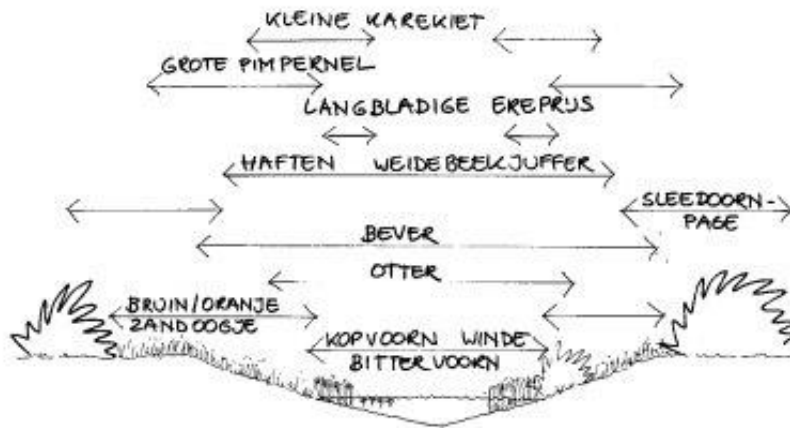
Ecologische verbindingszone

Het Waterschap wil in het kader van de Kaderrichtlijn Water (KRW) langs de Dieze een ecologische verbindingszone realiseren die de Stads-Aa en de Stadsdommel met de Diezemonding verbindt. Zij hanteert hiervoor het principe van Verweven en Beekherstel, waarbij de Dieze wordt gekarakteriseerd als Beek/Langzaam stromende midden- en benedenloop (R5 + R6): “Het betreft meestal vrijwel rechte lopen met lokaal steilere, flauwe en overhangende oevers. De stroming is afhankelijk van de mate waarin de beek gestuwd is en is meestal beperkt, vooral tijdens lage (zomer)afvoeren. Daar waar stuwen noodzakelijk zijn, is de stuw voorzien van een vispassage. De beek loopt door hoofdzakelijk open landschap (grasland en akkerland) met lokaal ook bos. Minimaal één van de oevers in de beekdalvlakte bestaat uit een 5-25 m. brede strook halfnatuurlijk of verruigd grasland, lokaal met struweel en bomen.”

Ecologische kenmerken

“De kenmerkende soorten van het natuurlijke watertype komen in beperkte mate voor. Vanwege de lage stroomsnelheden gedurende een groot deel van het jaar, wordt hun plaats ingenomen door soorten van sloten en andere stilstaande wateren. Een kenmerkende libellesoort is de Weidebeekjuffer. Vegetaties ontwikkelen zich vaak zeer uitbundig, met name daar waar beschaduwing ontbreekt. Meerdere soorten

waterplanten komen voor; vooral soorten van voedselrijke situaties, zoals Liesgras, Mannagras en Smalle waterpest. De visfauna bestaat uit algemeen voorkomende soorten, zoals Blankvoorn, Ruisvoorn, Alver en Kleine Modderkruiper en Snoek, Baars en Blankvoorn. De aanwezigheid van Winde, Rivierdonderpad, Riviergrondel en Bermpje wijst op het optreden van stroming.”

Oranje zandoogje

Gewone grootvleermuis

De doelsoorten hebben hun leefgebied in de volgende biotopen over een lange lengte:

- Stromend water (beek)
- Poelen, nevenlopen en stilstaande wateren
- Rietoevers en Ruige riet- en moeraszones met jonge en overjarige rietkragen, zeggen en cypergrassen
- Bloem- en kruidenrijke taluds en graslanden
- Vegetatierijke waterkanten, vooroevers, schuil- en paaigebieden
- Struweel en opgaande bomen

Maar ook kan het projectgebied de Dieze een belangrijke steppingstone zijn in echte stadsnatuur, o.a. voor muurvegetaties, diverse vleermuizen en zwaluwen.

Bloemrijk talud

Sleedoornstruweel

Moerasbos

Drijvende waterplanten

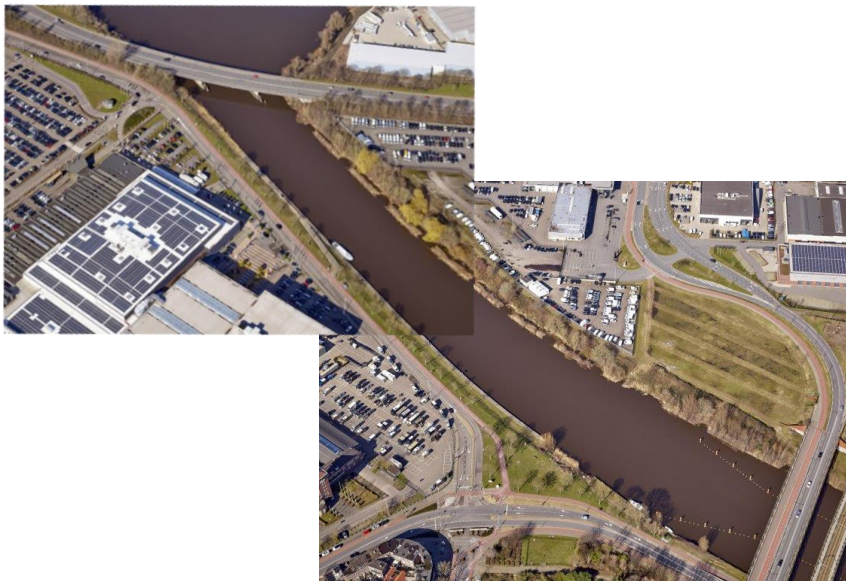
Rietoevers

Vegetatierijke waterkant

Ontwerp

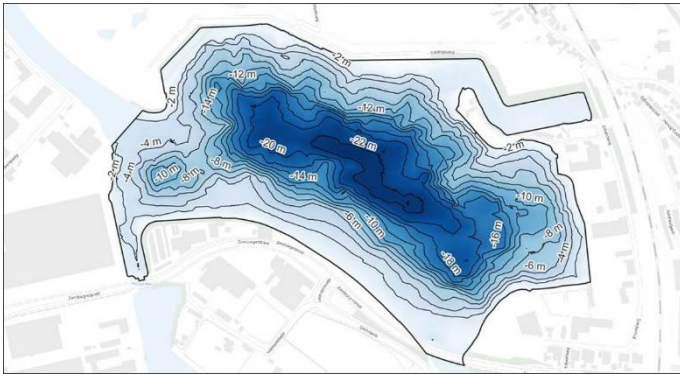
Het Ertveldmoeras wordt verbonden met de Bossche Stadsdelta door ecologische oevers langs de Dieze. Tussen de Nelson Mandelabrug en de Trierbrug is aan de noordzijde van de Dieze al een natuurvriendelijke oever aanwezig. Aan de zuidzijde is een lange loswal aanwezig ter hoogte van de Brabanthallen. Deze loswal wordt verwijderd en vervangen door een natuurvriendelijke oever. Ter hoogte van de Brabanthallen wordt ter vervanging een aanlegsteiger voorzien. Onderlangs het talud wordt een wandelpad in halfverharding aangelegd.

PM Huidig profiel en nieuwe natuurvriendelijke oever

Ertveldmoeras

De Ertveldplas is een diepe zandwinplas. Ecologisch is deze vanwege de diepte weinig waardevol. De recreatieve mogelijkheden zijn beperkt tot watersport. Vanuit de Noordelijke Spoorzone is de plas een obstakel richting het Bossche Buiten Diezemonding. Voorstel is om de plas (gedeeltelijk) te verondiepen. Hierdoor kan er meer natuur ontwikkeld worden en is het mogelijk om een verbinding te maken met de Diezemonding. Een voet/fietsbrug over de Dieze is daarbij een wens.

Dieptekaart Ertveldplas

Huidige situatie Ertveldplas

waterniveau

Langs de randen verondiepen tot vlak onder

Eilanden maken net boven waterniveau

Vegetatie, struweel, bomen op de eilanden

Bestaand fietspad Diezekade verlengen naar Diezemonding, fietsbrug, wandelpad/vlonder door het moeras

Referentie Oeverpark Stadsdelta

Verondiepen vlak onder/boven waterniveau

Referentie vlonderpad / Vegetatie ondiep water / Rietoever

